

Sarcòfag de Berenguer de Talamanca

Talamanca

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Església de Santa Maria, Plaça de l'Església 1, 08279 Talamanca
Emplaçament Interior de l'Església de Santa Maria de Talamanca

Coordenades:

Latitud: 41.73798
Longitud: 1.97721
UTM Est (X): 414948
UTM Nord (Y): 4621191

Classificació

Número de fitxa 08277-19
Àmbit: Patrimoni moble
Tipologia Objecte
Estil / època: Medieval Gòtic
Segle XIV
Estat de conservació Bo
Protecció Física
Accés Fàcil
Ús actual: Ornamental
Titularitat Privada accessible
Titular: Bisbat de Vic. Carrer Santa Maria 1, 08500 Vic

Fitxes associades:

[Castell de Talamanca](#)

[Església de Santa Maria de Talamanca](#)

Autoria de la fitxa Quim Serdà Manau
Data de registre de la fitxa: dj., 10/05/2007 - 02:00

Descripció

Sarcòfag de tipus icònic. Dins un arcsoli apuntat, amb tres bordons que ressegueixen l'aresta, hi ha el sarcòfag de Berenguer de Talamanca, senyor del lloc mort el 1325, com diu el cartell que hi ha al mig del vas funerari, epitafi que és flanquejat per tres escuts amb el senyal losanjat del llinatge, sota una arqueria d'estil gòtic lineal. El cavaller, sobre la tapa, porta cota de malla amb caputxa i cambax a sota i aguanta l'espasa sobre el pit. En el pom de l'arma hi ha un escudet amb l'heraldica susdita. El cap li descansa en un coixí ricament brodat o endomassat i els peus, en el lloc d'un animaló. L'epitafi diu: "ací jau el senyor Berenguer de Talamanca, que morí a II de les calendes de maig (30 d'abril) de l'any del Senyor M CCC XX V. El qual gaudeix sempre. Amén". SITJES (1994:150)

Història

En època romana els sarcòfags havien estat abundants, tant en temps pagans com en cristians; en canvi, en època de dominació visigòtica va decaure el costum de fer-ne, fins el punt que a Catalunya no en queden exemplars i no se sap que n'hi hagués hagut. La gran majoria dels enterraments a l'alta edat mitjana es feien en fosses cavades a terra o buidades a la codina, on n'hi havia també, en caixes de lloses enterrades, les cistes. Aquests enterraments tan pobres eren conseqüència de la inòpia general del país, tant de la massa popular com de les classes que, a la llarga, en podríem dir benestants. Va ser cap al segle XII, coincidint amb un més alt nivell de vida, quan es va generalitzar entre els magnats i probi homes, civilis i eclesiàstics, el costum -ja iniciat minoritàriament al segle X- de recollir en caixes de pedra, els sarcòfags, els ossos dels difunts, després d'haver-se consumit els cadàvers sota terra. Podem fer una classificació de les osseres en dos grups: per una banda, les anicòniques i per altra, les que tenen la imatge del difunt o difunts. Del primer grup, diferenciem les osseres d'època pre-romànica i romànica (segles X-XIII) i les osseres de temps gòtics (segles XIV-XV). Pel que fa a aquestes darreres, les osseres icòniques són d'època gòtica. Van tenir la seva època d'esplendor els segles XIV i XV. Consisteixen en una caixa de pedra, ortoèdrica -el vas-, on hi ha esculpida en relleu una escena relativa al difunt o l'epitafi i escuts del seu llinatge, i una tapa sobre la qual, en alt relleu, hi és representada la persona a la qual era dedicat el monument, representació que sempre és d'un sol difunt. SITJES (1994:66)

Bibliografia

SITJES, Xavier (1994). L'art funerari medieval a la conca alta del Llobregat. Centre d'Estudis del Bages, Manresa.

